

สรุปและขอเสนอแนะ

สรุป

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เกิดแรงบันดาลใจจากประสบการณ์ของผู้วิจัยเอง ที่เคยดำรงตำแหน่งผู้บังคับหมวดของกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนเขต 2 และได้เคยนำกำลังพลในความรับผิดชอบออกปฏิบัติภารกิจตามที่ได้รับมอบหมาย ซึ่งเป็นภารกิจที่เสี่ยงต่ออันตราย และต้องตั้งฐานปฏิบัติการอยู่ในพื้นที่ทุรกันดาร ในการนำกำลังออกปฏิบัติภารกิจดังกล่าว ผู้วิจัยคำนึงอยู่เสมอว่าขวัญของกำลังพลเป็นเรื่องที่สำคัญที่สุดประการหนึ่งที่จะสามารถทำให้การปฏิบัติภารกิจนั้นบรรลุผลตามเป้าหมายได้

ผู้วิจัยได้ทำการวิจัยโดยเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง เอาหมวดตำรวจตระเวนชายแดน 6 หมวด เป็นกลุ่มตัวอย่างซึ่งทั้ง 6 หมวดนี้เป็นหมวดที่ปฏิบัติภารกิจที่เสี่ยงต่ออันตรายและตั้งอยู่ในพื้นที่ทุรกันดาร 6 อันคัมแรกของกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนใต้ตัวอย่างในการศึกษาจำนวน 133 คน ในกรณีวิธีการวัดการคิดต่อสื่อสารนั้น ผู้วิจัยได้แสวงหาจากคณะผู้อำนวยการตำรวจตระเวนชายแดน ส่วนการวัดขวัญนั้นแสวงหาจากงานวิจัยที่เคยมีผู้ทำเกี่ยวกับเรื่องขวัญของหน่วยงานโดยตรง

ในการใช้สถิติเพื่อการวิเคราะห์ข้อมูลนั้น ผู้วิจัยได้ใช้สถิติดังต่อไปนี้

1. ใช้สถิติ $t(t$ -Dependent) เพื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างลักษณะที่ใช้ในการติดต่อสื่อสารทั้งแบบเป็นทางการและไม่เป็นทางการ และทดสอบความแตกต่างของการติดต่อสื่อสารและขวัญระหว่างหมวดตำรวจตระเวนชายแดนที่มีที่ตั้งในพื้นที่ต่างกัน และระหว่างกำลังพลที่มีระดับขวัญต่างกัน

2. ใช้สถิติ Repeated Measurements One-Way ANOVA เพื่อทดสอบความแตกต่างของวิธีการที่ใช้ในการติดคอเสื้อสารแต่ละวิธี

3. ใช้สถิติ Partial Correlation เพื่อทดสอบหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่าง ๆ รวมทั้งการติดคอเสื้อสารกับขวัญของกำลังพล

4. ใช้สถิติค่า Beta weight เพื่อหาความสำคัญที่อธิบายขวัญของตัวแปรในด้านการติดคอเสื้อสารแต่ละตัว

5. ใช้สถิติ Multiple Correlation (R) เพื่อหาปริมาณร้อยละของความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้านการติดคอเสื้อสารแต่ละตัวที่สามารถอธิบายขวัญของกำลังพลได้

ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานในการวิจัยไว้ 6 ข้อ และผลการทดสอบสมมติฐานแต่ละข้อได้ผลดังต่อไปนี้

สมมติฐานข้อ 1 เงินเดือนและเบี้ยเลี้ยง การบริการคานสวัสดิการ การเยี่ยมเยียนจากผู้นบังคับหมวด การฝึก และการติดคอเสื้อสารของผู้นบังคับหมวดมีความสัมพันธ์กับขวัญของตำรวจตระเวนชายแดน ซึ่งผลการวิจัยพบว่า การฝึกและการติดคอเสื้อสารของผู้นบังคับหมวดเท่านั้นที่มีความสัมพันธ์กับขวัญของกำลังพล

สมมติฐานข้อ 2 การติดคอเสื้อสารของผู้นบังคับหมวดกับกำลังพลมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ เมื่อจำแนกตามลักษณะที่ใช้เป็นทางการและไม่เป็นทางการในหน่วยกำลัง รัศมีหมวดตำรวจตระเวนชายแดน ซึ่งผลการวิจัยพบว่า ลักษณะที่ใช้ในการติดคอเสื้อสารทั้งแบบเป็นทางการและไม่เป็นทางการก็กล่าว มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญจริงตามสมมติฐาน

สมมติฐานข้อ 3 การติดคอเสื้อสารของผู้นบังคับหมวดกับกำลังพล เมื่อจำแนกตามวิธีการที่ใช้ทั้ง 4 วิธีคือ กลุ่มจัตระเบียบ กลุ่มไม่จัตระเบียบ วิธีท้าวท้าว และวิธีถายทอด ในหน่วยกำลัง รัศมีหมวดตำรวจตระเวนชายแดนก็กล่าวนั้นไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

ซึ่งผลการวิจัยพบว่า วิธีการที่ใช้ในการติดต่อสื่อสารทั้ง 4 วิธีดังกล่าวไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญจริงตามสมมติฐาน

สมมติฐานข้อ 4 เมื่อจำแนกกำลังพลตามระดับขวัญ คือระดับสูง ระดับปานกลาง และระดับต่ำนั้น จะมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญในด้านต่อไปนี้

ก. กลุ่มผู้มีระดับขวัญสูง ระดับปานกลาง และระดับต่ำ จะมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญระหว่างลักษณะที่ใช้ในการติดต่อสื่อสารจากผู้นบังคับหมวด ทั้งลักษณะที่ใช้แบบเป็นทางการและไม่เป็นทางการ

ข. กลุ่มผู้มีระดับขวัญสูง และระดับขวัญปานกลาง และระดับต่ำ จะมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญระหว่างวิธีการที่ใช้ในการติดต่อสื่อสาร ซึ่งประกอบด้วยวิธีที่ใช้กับกลุ่มจัตวา เบียงบ กลุ่มไม่จัตวา เบียงบ วิธีตัวต่อตัว และวิธีแบบถ่ายทอด

ซึ่งผลการวิจัยพบว่า กลุ่มผู้มีระดับขวัญสูง และปานกลางจะได้รับการติดต่อสื่อสารระหว่างลักษณะที่ใช้แบบเป็นทางการกับไม่เป็นทางการของผู้นบังคับหมวด ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ส่วนกลุ่มผู้มีระดับขวัญต่ำ เป็นไปในทางตรงกันข้าม และในกลุ่มผู้มีระดับขวัญสูงและปานกลาง จะได้รับวิธีการที่ใช้ในการติดต่อสื่อสาร แคล่ววิธีจากผู้นบังคับหมวดอย่างมีความแตกต่างกันโดยมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนกลุ่มผู้มีระดับขวัญต่ำจะเป็นไปในทางตรงกันข้าม อันไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อ 4 ที่ตั้งไว้ทั้งหมด

สมมติฐานข้อ 5 ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญในการติดต่อสื่อสาร เมื่อจำแนกตามวิธีการและลักษณะที่ใช้ในการติดต่อสื่อสารรวมทั้งขวัญระหว่างหมวดตำรวจตระเวนชายแดน ซึ่งมีที่ตั้งในบริเวณรอยต่อระหว่างจังหวัดหรือภาค กับซึ่งตั้งในบริเวณแนวชายแดน ซึ่งผลการวิจัยพบว่า เมื่อจำแนกตามวิธีการและลักษณะที่ใช้ในการติดต่อสื่อสารและขวัญของกำลังพลระหว่างหมวดตำรวจตระเวนชายแดน ซึ่งตั้งอยู่ในพื้นที่ต่างกันนั้นจะมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ นอกจากวิธีการที่ใช้กับกลุ่มจัตวา เบียงบโดยลักษณะที่ใช้แบบไม่เป็นทางการ และวิธีการที่ใช้แบบถ่ายทอดโดยลักษณะที่ใช้แบบไม่เป็นทางการ ซึ่งไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ อันเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้เพียงบางส่วน

สมมติฐานข้อ 6 การติดต่อสื่อสารเมื่อจำแนกตามวิธีการและลักษณะที่ใช้ในการติดต่อสื่อสารทุกรูปแบบแล้ว แต่ละรูปแบบของการติดต่อสื่อสารนั้นจะเป็นตัวแปรที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับขวัญของกำลังพลตำรวจตระเวนชายแดน ในระดับที่แตกต่างกัน ซึ่งผลการวิจัยพบว่าการติดต่อสื่อสารในวิธีการที่ใช้กับกลุ่มจัดระเบียบโดยลักษณะที่ใช้แบบเป็นทางการเป็นตัวแปรที่มีความสำคัญและความสามารถในการอธิบายขวัญของกำลังพลได้มากที่สุด อันเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ในการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับวิธีที่ใช้ในการติดต่อสื่อสาร ผู้วิจัยพบว่า หมวดตำรวจตระเวนชายแดนที่ตั้งอยู่บริเวณรอยต่อระหว่างจังหวัดหรือภาค หมวดที่ตั้งอยู่บริเวณแนวชายแดน และหมวดตำรวจตระเวนชายแดนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดนั้น ได้เกิดวิธีการที่ใช้ในการติดต่อสื่อสารทั้ง 4 วิธีการไม่แตกต่างกัน คือในกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดจะมีวิธีการในการติดต่อสื่อสารนี้เกิดขึ้นจากผู้บังคับหมวดต่อกำลังพล และกำลังพลก็มีโอกาสที่ไม่แตกต่างกันในการที่จะรับวิธีการติดต่อสื่อสารทั้ง 4 วิธีนี้ ทั้งนี้เพราะผู้บังคับหมวดแต่ละหมวดไม่สามารถที่จะยึดถือวิธีหนึ่งวิธีใด เพื่อใช้กับกำลังพลเป็นการโดยเฉพาะได้ เนื่องจากลักษณะของภารกิจที่ต้องทำให้ผู้บังคับหมวด และกำลังพลต้องรวมอยู่ในฐานปฏิบัติการเดียวกันในระยะเวลายาวนานต่อเนื่องกัน การติดต่อสื่อสารจึงสามารถเกิดขึ้นได้ในทุก ๆ วิธี

ส่วนในเรื่องความแตกต่างระหว่างลักษณะที่ใช้ในการติดต่อสื่อสารแบบเป็นทางการกับไม่เป็นทางการนั้น ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่ามี ความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะอิทธิพลของระเบียบวินัยอันเคร่งครัด ตลอดจนภารกิจที่เสี่ยงต่ออันตราย ในสภาพแวดล้อมที่ทุรกันดารของที่ตั้ง และปัจจัยของการรวมกลุ่ม ผู้บังคับหมวดในความรู้สึกรู้สึกของกำลังพลจึงต้องเป็นผู้นำกำลังพลทั้งหมด กำลังพลจะพร้อมต่อการปฏิบัติตามคำสั่งหรือคำแนะนำของผู้บังคับหมวดเสมอ แม้ในบางครั้งผู้บังคับหมวดอาจจะใช้การติดต่อสื่อสารในลักษณะที่ใช้อย่างไม่เป็นทางการ แต่ก็จะมีผลต่อการปฏิบัติของกำลังพลทันที เพราะในความรู้สึกของกำลังพลนั้นพอใจที่จะเห็นผู้บังคับหมวดของตนเอง เป็นผู้นำพวกตน ฉะนั้นไม่ว่าลักษณะที่ใช้ในการติดต่อสื่อสารจะเป็นทางการหรือไม่เป็นทางการก็จะมีผลต่อ

การปฏิบัติของกำลังพลทันที จึงทำให้การวิเคราะห์ข้อมูลในแง่นี้ เกิดความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระหว่างลักษณะที่ใช้ในการติดต่อสื่อสารอย่าง เป็นทางการและไม่เป็นทางการของผู้บังคับหมวดกำลังพล

เมื่อผู้วิจัยหาค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่าง ๆ ที่นำมาศึกษา คือ เงินเดือน และเบี้ยเลี้ยง การบริการด้านสวัสดิการ การเยี่ยมเยียนของผู้บังคับบัญชา การฝึก และการติดต่อสื่อสารกับขวัญของกำลังพล ผลปรากฏว่าการฝึกและการติดต่อสื่อสารของผู้บังคับหมวดมีความสัมพันธ์กับขวัญของกำลังพลโดยการติดต่อสื่อสารในวิธีการที่ใช้กับกลุ่มจัดระเบียบโดยลักษณะการติดต่อสื่อสารไม่เป็นทางการจะมีความสามารถในการอธิบายขวัญของกำลังพลได้มากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสิ่งที่ได้อธิบายไว้ว่าสภาพแวดล้อมต่างๆ หรือระเบียบวินัยอันเคร่งครัด ทำให้กำลังพลพอใจที่ใหญ่ผู้บังคับหมวดของตนเป็นผู้นำ มีความสามารถในการควบคุม สั่งการ บังคับบัญชา และมีความสามารถในการอธิบายมอบหมายภารกิจให้กำลังพลปฏิบัติได้อย่าง เด็ดขาดและชัดเจน แม้จะมีความแตกต่างกันบ้าง เมื่อพิจารณาแยกตามลักษณะที่ตั้งของหมวดตำรวจตระเวนชายแดน ซึ่งหมวดที่ตั้งอยู่ในบริเวณแนวชายแดนนั้น การติดต่อสื่อสารในวิธีการที่ใช้แบบถ่ายทอดโดยลักษณะที่ใช้ในการติดต่อสื่อสารที่เป็นแบบทางการจะมีความสามารถในการอธิบายขวัญได้สูงสุด แต่ก็อาจจะเป็นเพราะลักษณะความเคลื่อนไหวของฝ่ายตรงข้ามในพื้นที่ ซึ่งเป็นทหารต่างชาติ ทำให้กำลังพลภายในหมวดอาจจะพอใจที่จะใหญ่ผู้บังคับหมวดของตนเองมอบหมายภารกิจให้ตนรับผิดชอบโดยตรง ไม่ว่าจะ เป็นแง่ของการนำกำลัง ระดม หรือการควบคุมบังคับบัญชาหรือการตัดสินใจแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นภายใต้การนำของกำลังพลเอง

ในเรื่องการติดต่อสื่อสารที่มีความสัมพันธ์กับขวัญนี้ ผู้วิจัยได้แบ่งขวัญของกำลังพลทั้งหมดออกเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มระดับขวัญสูง กลุ่มระดับขวัญปานกลาง และกลุ่มระดับขวัญต่ำ เพื่อหาลักษณะความแตกต่างในวิธีการติดต่อสื่อสารจากผู้บังคับหมวดที่กำลังพลได้รับ ผลปรากฏว่ากลุ่มระดับขวัญสูงและระดับขวัญปานกลางมีความเหมือนกัน คือ ทั้ง 2 กลุ่มนี้ ได้รับการติดต่อสื่อสารตามวิธีการต่าง ๆ ของผู้บังคับหมวดไม่แตกต่างกัน ส่วนกลุ่มระดับขวัญต่ำนั้น แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

เมื่อผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อให้ทราบถึงความแตกต่างในแง่ลักษณะที่ใช้ในการติดต่อสื่อสารของผู้นำระดับหมวดกำลังพลที่มีระดับขวัญแตกต่างกัน ก็พบว่ากลุ่มระดับขวัญสูงและระดับขวัญปานกลาง เหมือนกัน คือมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ในการได้รับลักษณะที่ใช้ในการติดต่อสื่อสารของผู้นำระดับหมวด ส่วนกลุ่มระดับขวัญต่ำเป็นไปในทางตรงข้าม คือไม่มีความแตกต่างในการได้รับลักษณะที่ใช้ในการติดต่อสื่อสารของผู้นำระดับหมวด

ในความแตกต่างทั้งวิธีการในการติดต่อสื่อสารและลักษณะที่ใช้ในการติดต่อสื่อสารกับกลุ่มที่มีระดับขวัญแตกต่างกันนี้ จะเห็นได้ว่า กลุ่มระดับขวัญสูงและระดับปานกลางจะมีความเหมือนกัน คือถ้าไม่แตกต่างก็ไม่แตกต่างเหมือนกัน ถ้าแตกต่างก็แตกต่างเหมือนกัน ตรงข้ามกับกลุ่มระดับขวัญต่ำซึ่งจะมีลักษณะตรงข้ามกับกลุ่ม 2 ระดับแรก เหตุเป็นเช่นนี้อาจเป็นไปได้ว่าในกลุ่มผู้มีระดับขวัญต่ำนั้น มีความไม่พึงพอใจ เป็นการส่วนตัวกับผู้นำระดับหมวด หรืออาจจะเกิดความเบื่อหน่ายต่อการปฏิบัติภารกิจ ทำให้การรับข่าวสารจากผู้นำระดับหมวดเป็นไปในทางตรงข้ามกับกลุ่มระดับขวัญสูงและระดับปานกลางได้

รวมความแล้วในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยพบว่าการติดต่อสื่อสารของผู้นำระดับหมวดนั้นมีความสัมพันธ์กับขวัญของกำลังพลตำรวจตระเวนชายแดน ซึ่งการติดต่อสื่อสารของผู้นำระดับหมวดนี้จะเกิดขึ้นได้ในรูปแบบใดก็ขึ้นอยู่กับการศึกษาใช้ของผู้นำระดับหมวดเองว่า ในสภาพการณ์อย่างไรควรใช้การติดต่อสื่อสารแบบใดจึงจะเหมาะสม และเป็นการเสริมสร้างขวัญในการปฏิบัติหน้าที่ให้แก่กำลังพลตำรวจตระเวนชายแดน

ในเรื่องการวิจัยเกี่ยวกับการติดต่อสื่อสารและขวัญนี้ ผู้วิจัยได้ทำการวิจัยเฉพาะหน่วยกำลังระดับหมวดของกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดน เขต 2 และจากผลการวิจัยที่เสนอไปแล้วนั้น ผู้วิจัยมีความเห็นเป็นการส่วนตัวว่าในหน่วยกำลังระดับเดียวกันของกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดน เขตหมายเลขอื่น ซึ่งมีคุณสมบัติเช่นเดียวกับกลุ่มตัวอย่างที่ทำการวิจัยนี้ ก็น่าจะมีลักษณะของการติดต่อสื่อสารและขวัญใกล้เคียงกัน ทั้งนี้เพราะลักษณะภารกิจ ลักษณะในการติดต่อสื่อสารของผู้นำระดับหมวดกองกำลังพล ตลอดจนสภาพแวดล้อมโดยทั่วไปของตำรวจตระเวนชายแดน ไมว่าจะในกองกำกับการใดก็ตาม จะมีลักษณะที่ใกล้เคียงกันมาก

ข้อเสนอแนะสำหรับหน่วยงาน

ในเรื่องเกี่ยวกับขวัญของตำรวจตระเวนชายแดนนั้น แม้จะมีตัวแปรหรือปัจจัยอย่างอื่นอีกมากมายที่มาเกี่ยวข้อง แต่จากผลการวิจัยนี้ ก็ได้ทราบโดยแน่ชัดแล้วว่า การติดต่อสื่อสารของผู้นำบังคับหมวดก็เป็นปัจจัยหรือตัวแปรหนึ่งที่มีความสัมพันธ์กับขวัญของกำลังพล ฉะนั้น ในการที่จะเสริมสร้างหรือรักษาขวัญของตำรวจตระเวนชายแดนให้เกิดขึ้นและดำรงรักษาไว้ในระดับที่ค้ำนี้ก็ไม่ควรมองข้ามความสำคัญของการติดต่อสื่อสารไป ตรงกันข้ามถ้าจะนำการติดต่อสื่อสารมาทำการเสริมสร้างหรือรักษาขวัญของกำลังพลตำรวจตระเวนชายแดนนั้น ก็จะไม่เป็นการยุ่งยากหรือสิ้นเปลืองแต่อย่างใดเลย เพราะในแง่นี้เพียงแต่จัดการฝึกอบรมนายตำรวจผู้ทำหน้าที่ผู้นำบังคับหมวดให้มีความรู้ความสามารถในการติดต่อสื่อสาร เพื่อเสริมสร้างหรือรักษาขวัญของกำลังพล

จากผลการวิจัยได้ทราบว่า วิธีการที่ใช้กับกลุ่มจัดระเบียบโดยลักษณะที่ใช้แบบเป็นทางการในการติดต่อสื่อสารของผู้นำบังคับหมวดต่อกำลังพล จะเป็นรูปแบบที่มีความสำคัญและความสามารถในการอธิบายขวัญของกำลังพลได้มากที่สุด ดังนั้นจึงควรเสริมสร้างให้ผู้นำบังคับหมวดมีความรู้ ความสามารถในการติดต่อสื่อสารตามรูปแบบนี้ให้มากที่สุดเท่าที่จะมากได้ และเมื่อนำรูปแบบการติดต่อสื่อสารนี้มาใช้ มีขอควรคำนึงสำหรับผู้นำบังคับหมวดดังนี้

1. ผู้นำบังคับหมวดควร เป็นคนที่ตรงต่อเวลา คือเมื่อมีการประชุมแถว ผู้นำบังคับหมวดควรมาพบกับกำลังพลตามเวลาที่นัดหมาย
2. ผู้นำบังคับหมวดควรแต่งกายอย่างสง่าผ่าเผย และสะอาดเรียบร้อย เพื่อให้เหมาะสมกับบุคลิกภาพของผู้นำ
3. ผู้นำบังคับหมวดควรมีท่าทางจริงจังจูงตอภารกิจที่จะอธิบายหรือมอบหมาย
4. ผู้นำบังคับหมวดควรมีศิลปะในการพูด เพื่อให้กำลังพลเข้าใจความหมายที่แท้จริงของภารกิจ

5. ผู้บังคับหมวดไม่ควรใช้เวลาในการพูดระหว่างประชุมแถวนานเกินไป เพราะอาจจะสร้างความเบื่อหน่ายให้กับกำลังพล
6. ผู้บังคับหมวดควรเปิดโอกาสให้กำลังพลสอบถามเพื่อขจัดความสงสัยในภารกิจที่ได้รับมอบหมาย และผู้บังคับหมวดควรพยายามขจัดข้อสงสัยนั้นให้สิ้นไป
7. ผู้บังคับหมวดไม่ควรเอาเรื่องที่ไม่เกี่ยวกับงานมาพูดในขณะประชุมแถว

และจากผลการวิจัยนี้ขอควรตระหนักอีกประการหนึ่งคือ ในกลุ่มผู้มีระดับขวัญสูง และขวัญปานกลางนั้นจะมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญระหว่างการติดต่อสื่อสารในลักษณะที่ใช่แบบเป็นทางการกับไม่เป็นทางการ ซึ่งผลการวิจัยนี้แสดงให้เห็นว่าเป็นไปได้มากที่สุดที่ผู้มีระดับขวัญสูงและปานกลางนี้จะ เป็นกลุ่มของผู้ที่อยู่ในระเบียบวินัยค่อนข้างดี จึงทำให้ผลการวิจัยปรากฏดังกล่าว อันหมายความว่าไม่ว่าผู้บังคับหมวดจะใช้ลักษณะในการติดต่อสื่อสารอย่างไร ก็จะมีผลในทางปฏิบัติของกำลังพลดังกล่าวทันที ดังนั้นจึงมีขอควรคำนึงถึงการเลือกใช้ลักษณะในการติดต่อสื่อสารกับกำลังพลดังต่อไปนี้

1. ผู้บังคับหมวดไม่ควรใช้ลักษณะในการติดต่อสื่อสารแบบไม่เป็นทางการในขณะที่กำลังพลถูกจัดเป็นกลุ่มจัดระเบียบ
2. ผู้บังคับหมวดไม่ควรใช้ลักษณะในการติดต่อสื่อสารแบบเป็นทางการในขณะที่กำลังพลอยู่ในลักษณะเป็นกลุ่มไม่จัดระเบียบ
3. ผู้บังคับหมวดไม่ควรใช้ลักษณะในการติดต่อสื่อสารแบบเป็นทางการมากเกินไป ในกรณีที่พบกับกำลังพลแบบตัวต่อตัว
4. ผู้บังคับหมวดไม่ควรใช้ลักษณะในการติดต่อสื่อสารแบบไม่เป็นทางการ ในกรณีที่ต้องการให้ข่าวสารนั้นถ่ายทอดไปยังกำลังพลคนอื่น ๆ

และในการพิจารณาใช้รูปแบบในการติดต่อสื่อสารอย่างใดนั้นขอให้ระมัดระวังตลอดเวลาว่า การติดต่อสื่อสารนั้นเป็นคาบสองคม ถ้าผู้บังคับหมวดนำไปใช้อย่างถูกต้องเหมาะสม

ก็จะเป็นผลดีต่อการ เสริมสร้างและรักษาขวัญของกำลังพล แต่ในทางกลับกันการติดคอสู่อสารของผู้บังคับหมวด ถ้าถูกใจอย่างไม่ถูกต้องและเหมาะสมก็จะกลายเป็นตัวทำลายขวัญของกำลังพลได้ เช่นกัน

ข้อจำกัดของการวิจัย

ผลการวิจัยครั้งนี้ยังไม่สามารถทำให้ทราบถึงความสัมพันธ์ระหว่างการติดคอสู่อสารและขวัญของตำรวจตระเวนชายแดนได้โดยถ่องแท้ ทั้งนี้ควยสาเหตุที่งานวิจัยนี้มีข้อจำกัดที่พอจะรวบรวมได้ดังนี้

1. รูปแบบของการติดคอสู่อสาร ในวิธีการและลักษณะที่ใช้ในการติดคอสู่อสารของผู้บังคับหมวดนั้น ผู้วิจัยยังไม่แน่ใจว่าจะมีเพียงรูปแบบที่ผู้วิจัยได้นำมาศึกษาเท่านั้น การติดคอสู่อสารภายในหมวดตำรวจตระเวนชายแดน จากผู้บังคับหมวดต่อกำลังพลนั้นอาจเกิดขึ้นในรูปแบบอื่น ๆ อีกก็ได้
2. ตัวแปรอื่น ๆ ที่นำมาศึกษา ในความสัมพันธ์กับขวัญนั้นมีเฉพาะตัวแปรที่ผู้วิจัยนำมาศึกษาเท่านั้น แต่ยังมีตัวแปรอื่น ๆ อีกมากมายซึ่งมีความสัมพันธ์กับขวัญของกำลังพลตำรวจตระเวนชายแดน อาทิเช่น อาวุธกระสุน การส่งกำลังบำรุง ความเป็นผู้นำของผู้บังคับหมวด ระเบียบวินัยของกำลังพล ความเชื่อสิ่งศักดิ์สิทธิ์และโชคกลางตลอดจนความสำเร็จของผู้บังคับหมวดในการนำกำลัง เข้าปฏิบัติภารกิจที่เสี่ยงต่ออันตราย เหล่านี้เป็นต้น ที่ผู้วิจัยยังมีได้นำมาศึกษา
3. การใช้สถิติ Multiple Regression หรือ Multiple Correlation ในการวิเคราะห์อาจจะมีข้อจำกัดอยู่อีกมาก กล่าวคือ ค่าที่หาได้จากกลุ่มตัวอย่างใด ๆ จะเป็นค่าที่แสดงความสามารถในการอธิบายที่ใช้เฉพาะกลุ่มตัวอย่างนั้น ๆ เท่านั้น ถ้าประชากรหรือตัวอย่าง เปลี่ยนไปค่าก็อาจจะแตกต่างกันออกไปด้วย

4. ในการศึกษาครั้งนี้ ส่วนใหญ่ผู้วิจัยกำหนดให้การศึกษาติดต่อสื่อสาร เป็นตัวแปรตาม กล่าวคือ ผู้วิจัยเน้นศึกษาในประเด็นที่ว่า เมื่อขวัญของกำลังพล หรือสภาพที่ตั้งหน่วย เป็นตัวแปรอิสระ จะทำให้การศึกษาติดต่อสื่อสาร ซึ่งเป็นตัวแปรตามมีผลเป็นอย่างไร จึงเป็นที่น่าสนใจต่อการวิจัยในอนาคตว่า ควรจะทดลองศึกษาในทำนองที่กำหนดให้การศึกษาติดต่อสื่อสาร เป็นตัวแปรอิสระบ้าง เพื่อศึกษาตัวแปรตามเช่น ขวัญของกำลังพลว่าจะมีสภาพเป็นอย่างไรต่อสภาพการศึกษาติดต่อสื่อสารแต่ละรูปแบบ

ขอเสนอแนะสำหรับงานวิจัย

เรื่องราว เกี่ยวกับการติดต่อสื่อสาร และขวัญของตำรวจตระเวนชายแดนนั้น ยังมีอีกหลายแง่มุมที่ควรทำการศึกษาเพิ่มเติม เช่น ทำการศึกษาเปรียบเทียบระหว่าง กองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ต่าง ๆ ของประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ผู้วิจัยเห็นว่าสมควรทำการศึกษาเปรียบเทียบระหว่างกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนเขต 2 กับเขต 5 หรือ 6 ซึ่งตั้งอยู่ที่จังหวัดเชียงใหม่ และจังหวัดตาก ตามลำดับ ทั้งนี้ เพราะกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนเขต 5 และ 6 นั้น จะมีฐานปฏิบัติการส่วนใหญ่อยู่ในพื้นที่ทุรกันดาร และห่างไกลจากการคมนาคมมาก ก่อปรกึณ์ในเขตพื้นที่คิงดลาวสวนใหญ่ภูมิประเทศเป็นภูเขาสูง อันเป็นเหตุทำให้ตำรวจตระเวนชายแดนระดับหมวด ซึ่งออกไปปฏิบัติการกิจในเขตพื้นที่ที่ได้รับมอบหมายถูกตัดขาดจากสังคมภายนอกโดยสิ้นเชิง นอกจากควรทำการศึกษาในแง่คิงดลาวแล้ว ผู้วิจัยก็มีความเห็นว่าควรทำการศึกษาเรื่องการศึกษาติดต่อสื่อสารและขวัญของตำรวจตระเวนชายแดนที่ประจำอยู่ที่กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดนทั้งนี้ เพราะผู้วิจัยได้ทำการ Pre-test กับบุคคลกลุ่มคิงดลาว พบว่าการติดต่อสื่อสารและขวัญมีความสัมพันธ์กันค่อนข้างสูง จึงเห็นสมควรที่จะทำการศึกษากันอย่างจริงจัง

ผู้วิจัยมีขอเสนอแนะอีกประการหนึ่งสำหรับผู้สนใจที่จะทำงานวิจัย ซึ่งลักษณะ

ของตัวอย่าง เป็นเช่นเดียวกับงานของผู้วิจัย ก่อนที่จะตัดสินใจทำต่องันถึงความเป็นไปได้
 ใ้หมากที่สุดเท่าที่จะทำได้ ลำดับต่อมาของคำนึงถึงประสบการณ์ที่ตนเอง เคยผ่านมาเป็น
 สำคัญ เพราะการติดต่อสื่อสารของกลุ่มตัวอย่างทั้งกล่าวจะมีลักษณะที่ผิดแปลกไปจากหน่วย
 หรือองค์การต่าง ๆ ควบเหตุผลที่กล่าวไว้ในตอนต้น ๆ อีกทั้งจะเป็นการยุ่งยากและเสี่ยง
 ต่ออันตรายมากสำหรับผู้ที่จะเข้าไปทำการเก็บรวบรวมข้อมูลในพื้นที่จริง ๆ เพราะฉะนั้น
 ถ้ามีผู้ใดสนใจที่จะทำการวิจัยในทำนองนี้ต่อไปขอให้พึงระลึกถึงความเป็นไปได้และประส-
 ภาณ์ใ้หมากที่สุด

งานวิจัยครั้งนี้ อาจจะมีข้อขาดตกบกพร่องอีกหลายประการ แต่อย่างไรก็ตาม
 ผู้วิจัยหวังว่างานวิจัยนี้อาจสามารถเป็นพื้นฐานที่จะเอื้ออำนวยให้การปฏิบัติงานของคำรวจ
 ตระเวนชายแดนมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลยิ่งขึ้น โดย เน้นความสำคัญของขวัญใ้ห้อย
 ในระดับที่คัดลอกไป

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย